

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

gratis ML
Maribor

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednega, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje.“

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Krivično korteširanje.

Če bi vsaki človek bio zadosta razumen, odločen, ka bi znao vse presoditi i po tom prevdarki delati, ne bi trbelo kortešov. A so slabi razumi i slaba človeča srca, nevučeni ljudje z nestalnimi dušami. Tem trebe presvetitela i okrepitela. Te je korteš. A če je pa korteš plačani agent, šteri dela za judašov groš i Ežaujovo skledo leče, jaj tistomi ubogomi stvorjenji, do šteroga pride. To de moglo za njegovo plačano judaško delo pravici pljunoti v obraz. Glejte edno priliko samo. Človeki slabih jakosti — drugi za to izdajstvo itak se ne dobi — v prgiščo stisne živino-zdravnik, ali drugi „gospod“ kúp bank rekoč: idi i kúpj votume. Podkúpovalec je stranke, štera je kmečkomi stališi povešala vsa bremena i vzela nešteto pravic. Korteš, ki je peneze dobo, je kmečkoga stališa. I zdaj té podkúpljenec z našimi penezi — ar korteški judašov groš v raznih dačaj mi plačamo notri, ide pa vó pod raznimi imenami iz dizpozicijskoga fonda — pravimo zdaj te podkúpljenec kmečki človek kmete, svoje obtersene stališke brate, sestre vse zapelava z lažmi, najglasajo ravno na tisto stranko, štera je vzela pravice kmetom i je obtersila. Ali ka ešče bole svetlo pitamo, ste lejko ne vidli človeka ali čüli od njega, ki je zapelao ali šteo pregovoriti kmete, naj glasujejo na samostojno kmetijsko demokratsko-liberalno ali radikalno stranko, štere so v trej letaj štirikrat povišale naše dače i telikokrat znižale vrednost našega peneza i stem povzročile dragočo, štera nas davi. Temne pameti i slabe duše se dajo od tej plačanih agitatorov pregovoriti, pravi, jednati krščanski dečko i moški nej. Tej nemajo skriti želenj po jaslaj i kopanji, po dari nas gülčih strank, nego so napunjeni z ljubeznostjov do pravice, štero želežo vsem svojim bratom, kmetom, delavcom itd. Takši odločni možje i dečki so v krščanskoi kmečkoi zvezi, so evangeličanci ali katoličanci. Tem ide vseh nas poštenje. Tej so vredni naše roke, našega trüda i tej je hvala Bogi največ v Prekmurji. Živeli naši verni pristaši katoličanci i evangeličanci.

Radičovci.

Okrajno glavarstvo je pod št. 77/pr. vladno odredbo naznanilo proti Radičovim kortešom v Slov. Krajini. V „uradni naznanilaj“ jo objavimo. Mi na to odredbo etak odgovorimo. Oblast nikša, niti vsi ministri nemajo juša, ar zakon jemlje vsakomi té juš, pravimo, nemajo juša zabraniti korteširanje šterekoli po obstoječih zakonaj dovoljene stranke. Radičova stranka pa ne je prepovedana. Sme zato korteširati. Da če dnes oblast prepove korteširanje Radičovcom, vütro to lejko včini vsakoi ne vladnoi stranki, kmečkoi zvezi tudi. Namen prepovedi je itak v prvoi vrsti to, da zatira Horvate od strani radikal-ske srbške vlade. Ma pa ta prepoved tudi jako opravičen cio i je še potrebna. Radičovi zapelani i plačani korteše najpre proti državij huj-skajo i proti obstoječemi redi. To je pa kaznivo djanje i oblast je dužna povsod, predvsem pa

prinas takšim hujskarijam na prste stopiti. Glasi se najpre, ka Radičovci kričijo po vesnicaj: ne trebe žandara, ne soldaka, ne dače, ne popa, ne Boga i ka do oni delali zato, naj Prekmurje pride nazaj pod Madjarsko. Te hujskarije oblast ne more trpeti i ne sme jih. Ali če ne hujskajo, nego samo za republiko agitirajo, njim oblast ne sme i nema juša proti stanoti. Gda to svoje stališče povdarjamo, narišemo par vrstic od Radičove stranke, naj vidi naše ljudstvo, kama bi prišlo. če bi Radiča bogalo.

Gda smo zadnje volitve meli za ustavo (alkotmány) je Radičova stranka dobila okoli 60 poslancov. I gda smo glasali za škodljivo ustavo, ali bi se sprejela ali ne, smo mi proti glasali i samo trinajset glasov so dobili radikali, samostojni liberalci i muslimani več za ustavo. Glejte, če bi Radič tam bio z svojimi ljudmi, bi dnes mi že slobodno dihal v autonómnoi Sloveniji, Horvatje pa v Horvackoi i tak krepili lepo skupno domovino: Jugoslavijo. A on je doma sedó, dobili smo na šinjek zato centralistično ustavo i vse njene slabe, krivične posledice; na oblasti je ostala vlada z strankami, štere so kmete i delavce samo po povišavanji dače i odjemanji pravic poznale. Če bi Radič prišo, vseh teh nesreč bi se rešili z edne strani, z druge strani pa horvacko ljudstvo ne bi trpelo teliko preganjanj kak je moglo, ar bi je meo što zagovoriti. Po njegovoij hujskariji je pa postala čreda brez pastira i zagovornika. Jedino naša mala stranka je vzela siromaški horvacki narod v obrambo i odklonila ešče slovensko od Srbov ponüjeno (če je iz srca bilapo nüjena) autonomijo, ar brez Horvatov ne sprejme autonomije, kajti oneiste pravice žele bratom Horvatom kak sebi.

Pa zakaj je sedó Radič doma? Dobo je z Amerike dva i pol milijona. Te penez je po pošti prišo na njegovo ime. A penez je strankin. Za to so lejko sedeli Radičovi poslanci doma i pošiljali zapelano ljudstvo pred žandarske puške. Srbski listi pišejo i tudi horvacki „Obzor“, ka je prej zato ne šó Radič v Belgrad, ar je dobo peneze i od Pašić-Pribičevićove vlade. Ka je na tom drugom glasi istine ne vemo, a teliko znamo, ka je Radič jako bogat človek.

On šče samo horvacko republiko. Od Slovincov i Srbov nešče čüti, nas sovraži. Čüti „Slobodni Dom“, njegov list, pa nam date prav. Pa kakša bi bila ta horvacka republika? Gda se je pogajo za njo z beogradskov vladov, je prišao na to, da pod srbškov oblastjov püsti vse horvate v Vojvodini, v Bosni, Hercegovini itd. Je to ljubezen do horvackoga naróda, šteroga prej rešiti šče. Ka ga tak cepi? Radič nezmerno sovraži čeravno je katoličanec, kat. duhovnike i vero. Jan. 14. je v-Čakovci nesramno napadno oboje. V večih mestaj je ljudstvo sovražilo, ešče morilo svojega duhovnika na Hrvackomi postaló mrzlo veri i cerkvi po Radičovoij hujskariji proti veri.

Pa je mogoči takši orsag kak on predga, gde nede dače i žandara i vojaka? Te ja, če do püdaniki sami svetci; a če do takši hujskaje kak on, vsega ešče več trbe. Pa kak on dosegne svojo republiko? Z orožjom? Te na klanje pozove itak máli i iskrvaveli horvacki narod. Republika se samo z zakonom lejko doségne, toga pa on ne šteo, ar ne šó v Belgrad, gde so se zakoni sklenjavali. Pa mislite, ka če bi tujin-ski narod pomagao Radiči do horvacke republike, ka bi to brezplačno včino? Cena te pomoči bi bila smrt ravno te republike. Pa samo republika tudi ne od vzeme nevol, nego samo pravično ravnanje. To pa dosegnemo, če volimo dobre krščanske može za poslance. Zato pazite volilci, ka ne nasedete vukom v ovčenoj obleki, naša stranka kmečka zveza je ne proti republiki, a želemo jo z mirnim potom, gda de reč zrela, dosegnoti.

Naročte si „Novine!“

Kak človek dobi za 1 Dinar 55 kg. govedine!

Dobra vága, dobra mera v Nebesa pomaga! Ali Sobočka mestna vaga nej, ta vendar v pekel!

Na Sobočkoi vági má bik 345 kg. edno vüro poznej, gda se že večkrat sčüti, te vága 400 kilogramov.

Ništerni bi pravo, kak je to mogoče?

Tu vam popišem sledeči dogodek, Poštteni Kmeti! Kak se je to zgodilo 18. jan. 1923. pri mestnoi vagi v M. Soboti: Bike smo vagali po rédi, kak i vsigdar je navada, in je vsakomi falilo. Eden bik je zvagani bio in je meo teže 345 kg. tak, da se je vsakomi premalo vidlo, edno vüro poznej je bio drugoč na vago gnáni, posili, med preklinjanjom G. policista Cágрана, ka on nede ednoga bika deset krát vágo, vej ga že navčin, vej mi že plača za vaganje 1 Dinar.

Potom pitam, kelko vága? G. pol. Cágrán odgovori:

Telko vága kak oprvim! drugoč pitam: Kelko vága? Pol. odgovori: telko kak prvo! tretjič: kelko vaga bik zdaj? Policist: telko kak prvo! samo dinar plačati! Te plačam 1 Din. in tudi poglédnem na vago, kelko po istini vága bik zdaj! Ka vidim? Čüdno 400 kg. Tak pitam G. policista či je to nej 400 kg.? Mi odgovori sramežljivo, da bik vaga 400 kilogramov! Tak sam jaz za 1 Din. dobo 55 kg. govedine, šteri dinar sam ešče poznej nazaj dobo. Ovači bi pa G. policist dugo meli govedinsko župo, in govedino z renom. Tak pri ednom biki so Gospod 55 kg. šteli menje povedati, toje 1 kg. a 37 K. cele šume 2035 kron menje. Takši fájn gšefti se delajo tu. Samo žali Bog, pri tom ednom se je nej posrečilo. Bog zna kelko drugi je že kvar melo. Prosimo G. Okr. Glavarja, če je te policist prisežen pri vaganji ali ne?

Poštteni kmeti in bike redilci, pazite pri vaganji, posebno v M. Soboti! (Če je to istina, prosimo najostrejšo preiskavo. Ve tudi z večih mest smo čüli spodobne pritožbe. To je, vidite, politika samostojne kmetijske stranke. Pa ta vüpa ešče votume vaše loviti. Oblast prosimo, naj napravi red i jasnost v toj zadevi. Vr.)

Uradna naznanila.

Radičeva agitacija.

Po dobrovoljnihi poročilih skuša Radičeva stranka po svoji agitatoraj pridobiti tudi v Prekmurji somišljenike.

Županom naročim, da opomenite ljudstvo na to, da je vsakša vdeležba Radičevih shodov bodisi na Hrvavtskom bodisi indri prepovedana, da je vsakše sodelovanje z radičevskimi odposlanci prepovedano ino da se po obstoječi predpisih ostro kaštigajo.

Žandarmerijske stanice naj posvetijo Radičevoi propagandi svoje posebno zanimanje celo naj pazijo proti meji Medjimurji, vsakoga Radičovoga agitatora, šteri bi se ge pokazao v tñuradnom območji, ga naj včasi areтира in ga odpravi prek meje proti Murskom Središči.

Osebe, za štere bi se dognalo, ka delajo z Radičevimi ljudmi, jih je naznaniti na okrajno glavarstvo v M. Soboti. Okrajno glavarstvo v M. Soboti z dne 22. jan. 1923. Štev. 77. pr.

NEDELA.

II. Predpeonična. Evangelium sv. Lukača 8. O sejači i semeni. Sejač je Jezus i njegovi namestniki duhovniki, ki njegove svete reči glasijo. Te reči, to je navuk Jezusov so semen. Njiva je pa srce poslušalcev. Če semen ne doprinese zaželenoga sada, je nikdar ne ono krivo, ar je neskončno dobro, niti je ne kriv sejač, če seja Kristušov navuk, nego samo i jedino njiva. Pogledni krščenik v svoje srce i doženi, ka je to? Je pečina? Je trnjav plot? Je pohojena cesta ali dobra njiva? Sodí da ne boš obsojen. Zdaj je ešče nej kesno.

Trpljenje Gospodovo.

V sv. pismi najdemo mesta, štera to posvedočijo; tam najpre, gde psalmist po Kristuši da praviti: „Zgavne i za greh daritve si ne šteo, posluh si mi pa dao popolen“ (Ps. 39, 7.), ka bi naznalo pokorščino, z šterov je Kristuš trpljenje sprejeo, njemi je apoštol te reči položio vu püsta: „Zgavne i za greh daritve ne si šteo, a dao si mi pa za to pripravno telo“ (Hebr. 10, 5.), naj naznani nalogo, štero je Kristuš dobo za trpljenje.

Povej mi zato, o najgingavejše telo mojega Zveličtela, kakšo bolečino si občutilo, gda se je naglo vlejalo na tebe ploha grdoga ravnjanja, štero je na tebi niti najmenjšega dela ne pomišlvalo? En jedini trnek, z šterim se je nepazljiva noga včasi nabodnola, povzroči, da ne zječijo samo gingava deca i slabe ženske, nego ešče sami oroslanje med kaviljenjom prebežijo loge Mauretanijske. Kakšo bolečino sta mogla zato tebi, o Gospod, sedemdesetdva takšiva trna napraviti, šteri so se ti ne opičili v trdo peto, nego v glavo, v sence, v možgane, gde to najmenjše ranjenje smrt povzroči? kakšo bolečino so ti mogli cvetki narediti, šteri so ti najfinejše mišice raztrgali? Kak so te boleli bični vdarci, šteri so ti najglobša droba (čreva) od krili? Čeravno bi pri drugih bolečine duže trpele, ka za to, da pri nikom so ne bile tak občutne kak pri tebi?

Ali ka mi odgovorite, dragi krščeniki, pri kom je trpela duže bolečina? Nišče naj ne misli, da je Kristušovo trpljenje samo tisti kratak čas obstojalo, ka je v škrampjih mantralcov bio. Oj! Te se je že dokončavalo. Začelo se je z Kristušovim življenjom; qd tistoga megnjenja mao, kak se je poprijao, se je odpro pred njim strahoviten prizor njegovih bodočih niok po rečeh psalmista: „Moja bolečina se mi vrti zmerom pred očmi,“ on jo je ne vido samo povpreki nedoločeno, kak mi prišestne reči vidimo, nego celo jasno i čisto. On je z vsov svetlostjov naprej vido, keliko vdarcov z pesnicami, keliko plitk, keliko stinkov dobí; ravnotak je naprej vido keliko trnov ga bo nésnileno pikalo, kelikokrat bo z poplivanjom osramočen, kelikokrat zasmehávan, z kakšimi našimi grozovitosti bo obkranjen, tak, da njemi je premišljavanje ešče oddaljenih mok ravnoto napravilo, ka nam napravi pogled v bliži stojiče.

Pa ešče več njemi je bilo, da če bi nas zavolo kakše velke hüdobijske ravno zgrabili i bi jo na nas posvedočili, bi nam vseedno ešče ostalo neko malo vüpanje, ali te že vüpanje

ka vujdemo ali pa ka se z penezi odkúpimo; mi lahko še vüpano na zagovornístvo kakšega mogočnoga gospoda, šteri de se za nas zavzema, kak se je peharnik za voznika Jožefa i ali mi se konči s tem lahko tolažimo, da se nam posreči ali sodca z prošnjami na sočutje ali pa izvrševalce sodbe na smilenje genoti. Kristuš je pa stalno znao, kak sv. Janoš pripomni (Jan. 18, 4.) Ka se ma z njim zgoditi; v kak velikom strahu je zato mogo vsikdar biti, ve nam je dobro znano, da je vnogi na sam glas svoje smrtné ob sodbe naglo seri postao ali omedlo, ali vmro ali po kakšoj drugoj nesreči kazao, kakšo moč ma na človeka nevolja čeravno se oddaleka gleda! Jaz se zato ne čüdivam trditvi, da je nišče ne vido Kristuša se smejati, ar je on lahko pravo od sebe „Celi den žalosten prehodim“ (Ps. 37, 7.), ali kak indri bole izrazito čtemo: „Moje življenje se krajša od bolečine i med zdihavanjom mi ido leta ta.“ (Ps. 30, 11.)

Glasi.

Slovenska Krajina.

„Marijine Liste“ preminóčega leta št. 7—12, „življenje sv. Martina“ smo vsem našim naročnikom razposlali. Ki jih ne bi v roke dobili, naj to uredništvi v Črenšovce naznanijo, ka pošiljatev nadomestimo.

„Življenje sv. Martina“ ki je rojen i en čas živo pa delao Bogi na čast v našoj krajini (Pannoniji) se dobi kúpti v uredništvi M. Lista v Črenšovcih, v tiskarni v D. Lendavi i v tiskarni v M. Soboti. Cena ednoga falata dinar i 75 par. To je niti ne celo edno jajce trebe dati za to lepo knjižico. V mirnom časi ka se je dobilo za edno jajce? Skoro nikaj. Zato naj vsaka kat. hiža segne po toj knjižici dokeč jeste, dosta više od onih, kak ido naročnikom, smo najpre ne dali štampati.

Novi Marijini Listi za mesec januar, šteri z tablamí vred obsegajo dvajseti strani, so te dni dogotovljeni. Ka nemo zobstom poštnine plačüvali, prosimo drage širitele, naj nam naznanijo, kama keliko M. Listov naj pošilamo. Vsaki mesec ščemo tak veliki snopič dati, samo dosta naročnikov naj bo. I cena teh 12 snopičov je 5 „Dinarov na leto. I ka je to? Niti ne celo tri belice na leto. Šteri siromak to ne zmore?

Verovučitelje naj pošljejo kem prle v Ljubljano „na računovodstvo delegacije ministerstva financ, odsek za pokrajinsko upravo, oddelek II. Bleiweisova cesta“ te podatke: 1) Ime i priimek, bivališče s poštov verovučitela; 2) število dejanskih vür (keliko na tjeđen poistini včijo) a) na šoli ali šolaj kam zdaj hodijo i b) od 1. januara do 30. aprila 1921; od 1. maja do 31. dec. 1921; i do 1. jan. do 31. jul. 1922. Keliko vür so včili? 3) Keliko plače so že dobili v tom časi? 4) Potrdilo šolskih vodstev. Ka so gospodje i. 1921. notri poslali, ne vala.

Najšla je deklica sobočke meščanske (polgarske) šole na cestí med Tišinov i Krogom zlatov verižico (lanček) z medalionom. Lastnik naj se zglati v pisarni meščanske šole v M. Soboti.

„Oj, kak srečna bi bila jaz,“ pravi čarna zamorka, „či bi mogla dnes z vami, preblaga gospa, biti pri večerji; či bi mogla viditi, kak se gósti čüdiyo vašoj krasoti, kak hvalijo lepotiče, štero sem vam dnes napravila!

Istina je, večkrat sam pokušila, da se mi je posrečilo pa dokončala sem svojo nalogo — zaistino je v Rimi ešče nišče nej vido kaj takšega!

„Z gospov ščeš biti pri stoli,“ pravi prilizüvač se Grkinja. „Za mene je telko časti že preveč! O, či bi le pri dveraj mogla pogledati v hišo, kak se bo vse čüdiło prekrasnoj svilnoj obleki, štero smo ravno zdaj dobili iz Azije! Kaj lepšega so ešče izda ne vidili. Vej sem se pa tudi noč i den trüdila s toj krasnov oblekov!“

„Ka pa ti, Sira, ka bi si pa ti želela,“ pravi Fabijola, Azijanki i jo zaničljivo pogleda. Ali ne boš tudi ti hvalila svojega dela?“

„Blaga gospa, drugoga si ne želim, kak samo to, da bi vi bili vsikdar srečni i da mojega dela nikdar nebi hvalili — nej, nikdar ne napravim več kak samo tisto, ka mi veli dužnost,“

Tak je gučala ponizna robinja; pa Rimljanki so ne bile po volí takše reči: „Robinja,“ se oglasi, „vidi se mi, da ti ne veš hvaliti! Nikdar ne čüjem priliznjenij reči iz tvojj vüst.“

„Tej bi prilizüvanje pri tak imenitnoj gospej tak sirmaške robinje ne melo nikše vrednosti“ odgovori Sira, „Vej se vam prilizüjejo velki gospodje vsaki den, i vajeni jeziki vam gučijo sladkij reči zadosta — ali jim vervlete. Ali ne zaničavate njuvoga prilizüvanja?“

Divje sta jo gledali tovarišici, tudi Fabijola je bila čemerna.

Radičov poslanec od Radiča. Häusler Radičove stranke poslanec, ki je povrgo to stranko eta svedoči v Zagrebečkih „Novostih“ od Radiča: 1) da Radičova politika vodi narod v nedelavnost brez vsega haska; 2) da Radič ne more najti prilike, po šteroj bi poméro Srbe z Hrvati i naopak; 3) da Radič kapitalist (to je da se bogati na kvar ljudstva i šče zakone na hasek velikim bankam ne pa kmeti i delavci.) 4) da sovraži vsako neodvisno gospodo (duhovnike, i druge vučene ljudi); 5) v svojem listi v „Slobodnom Domi“ je v prvój vrsti cio pisanja, naj se on hvali; 6) da Radič ne za republiko. (Ve znamo ka je z dušov i telom bio za Petra I. srbskoga králja.) Ki so pač dugo vküp, se spoznajo.

Spravišče kmečke zveze v Markovcih.

Na najsevernejšo točko naše lepe Slov. Krajine je 21. jan. trdno postavila svojo zastavo naša kršćanska stranka, kmečka zveza. V Markovcih je to bilo. Cela fara se je zbrala k shodi pod voditeljstvom g. plebanoša Ficko Karola. Govorili so domači g. plebanoš, tajnik naše stranke g. Švikaršič i naši vrli dečki Hrvat Pavel in Hrvat Jožef. Govornikom je ljudstvo odobravalo z glasnimi „živio“ kriči naznanilo, da so je v srce zadeli. Ljudstvo je taki nastavilo kmečko zvezo za celo faro: predsednik Gašpar Janoš, ppreds. Svetec Franc, tajnik Šlebič Jožef, blagajnik Kropić Franc, odborniki: Gevro Jürrij, Papič Štefan, Svetec Štefan, Črnko Štefan, Bočkor Peter, Ozvald Jožef, Verner Jožef, Korpich Peter. — Liberalci i Radičevci so tudi poslali ta agente, ka bi spravišče motili. A tiho so bili kak miš v ljuknji. Ljudstvo je vse za nas, štero nas pozvalo, ka bi več krat ta prišli. (Včinimo dobri Markovčarje i Čopinčarje. Vr.)

Zakaj ne püstijo naše dijake prek meje? Gda je obrvim vüdana bila ta prepoved, včasi so se obrnoli naš poslanec na merodajna mesta i prosili pomoč. Pokrajinska uprava je naznanila kak smo to že ovo leto popisali, ka dokeč deca ne zvrši tü ljudske šole, ka se ne navči državnoga jezika, tečas je ne püstijo vü. To je razumljivo. Tak je bilo tudi za vögrske vlade. So pa izjeme tudi, gda je štó prisiljen zvün orsaga dati včiti deco zavolo roda, ki je tam itd. Vekšim dijakom je tudi prepovedalo to prosvetno ministerstvo. Naš poslanec so proti tomi protestirali, ar so znali, ka Srbi i drugi se včijo zvüna države, zakaj se ne bi naši Prekmurci smeli, so Slovenci ali Madjari. Njuvo prošnja je podpirao z upitom g. Vlado Pušenjak narodni poslanec. I njuvo prizadevanje je rodilo sad. Zdaj januara je ministerstvo prosvete dovolilo, da dijaki brez vse prošnje smejo povsod študirati prek državnih mej, samo za Vögrsko se mora ešče prositi dovoljenje ministra. To pa zato kak nam pišejo z Belgrada, ar je Kukovcova stranka (Kuhar z Markišavca je na njegovoj listi) tožbo zdignola proti vögrskim šolam, ka je na tej prej proti našoj državi hujska. Ta stranka je tak prepovedala to z svojim ministrom Pribičevićom. To naj zdaj popiše Markišavcar, ne ka je potvarjao našega g. poslanca, ka so se za dijake ne poskrbeli, ka bi smeli prek meje iti. Zaistino laž ma kratke noge i jako kosmato dlačo.

Fabijola

ali

Čerkev v katókombaj.

I. Mir.

Kršćanska hiša.

Najšli smo Fabijolo na mehkoj stolici; v levoj roki drži srebrno ogledalo, pravoj pa orožje, štero se resan nikak ne pripravi nežnoj ženskinjoj roki: mali meč s slonokoščenimi čerjnami. Takši mali meči so bili Rimljankam navadno orožje, z njim so kaštigale robe i tudi za najmenšo stvar so jij smeknole z njim. Tri robinje so se sükale okoli nje — Fabij jij je küpo deleč v deželaj za drage penaze, ne samo, ar so bile lepe, nego tudi zato, ar so znale lepo gor-spravljati i oblačiti.

Edna je bila čarnoga obraza, doma deleč iz Nubije. Jako dobro pozná vsefele trave i njuvo zdravilno moč i tudi druge čüdodelne lastnosti trav. V Fabijovoj hiši jo imenüjejo, tak kak so jo zvali doma: Afra. — Druga je bila Grkinja; radi so jo meli zavoljo njenoga čistoga i miloglasnoga jezika. Znala je lepo spravljati i oblačiti po najnovějsoj šegi; njeno ime je bilo Graja. — Tretja, Sira, je bila z Azije, hvalili so jo zavoljo njene nevtrüdljive delavnosti i zato, ar je hitro i jako lepe zanke vezala. Bila je tiha, mirna i je vsikdar delala. Čista inačiči sta onivdve: brezskrbni, klepetasti, vsikdar spevleta Fabijoli hvalo, vsikdar se njój prilizüjeto, priporočata njój toga ali onoga mladoga dečka, šteri njivi je podmito.

Gizdavo pravi: „Ali te ščem ešče včiti, da si moja last, da sem te küpila za drage penaze, da mi služiš, kak jaz ščem? Moje so tvoje roke, moj je tvoj jezik! Či ščem, da me hvališ, da se mi prilizavaš, da spevleš mojo hvalo, me moraš bogati, či ščeš ali neščeš! To bi bilo lepo, da bi robinja mela svojo voljo! Želja njene gospe joj mora biti zapoved. Vej robinja nema niti svojega lastnoga življenja!“

„Da, istina je to,“ odgovori mirno služabnica, „moje življenje i vse ka mine z življenjom, vse to je v vašoj roki, moje zdravje, moja moč, moje telo. Vse to ste küpili s svojim zlatom: vaše je; a jaz mam ešče nekaj, ka niti casar sam nemre küpiti s svojim zlatom. Verige robstva toga nemrejo zvezati, visiko, visiko je ešče nad življenjom.“

„Kaj je to?“

„Duša!“

Fabijola se nezrečeno začüdi. Ešče senjalo se njoj je ne nikdar, da bi tudi robinja mela kaj takšega. „Dušo, — povej, povej, ka pa misliš, da je duša?“

„Z visokimi rečmi vam toga nemrem povedati, pa takše so moje misli: Jaz mam nekaj v sebi, ka mi svedoči, da živim; i da ne živim sama, nego da je poleg mene ešče dosta drugij stvari, štere so boljše od tistij, štere so okoli mene nekaj, ka se ne da zediniti s pogübljenjom, ne z betegom, ne s smrtjov — nekaj, ka zaničava vse prilizüvanje i vsakšo laž. To je duša i dokeč mam to, mi je nemogoče prilizüvanje, nemogoča laž!“

Dale.

Našiva kandidata sta g. Šiftar Geza iz Martjanec i Klekl Jožef iz Črensovec, en evangelikanec i en katoličanec. Teva sta na stranko kmečke zveze gorstopila. Štokoli bi prišlo zato v štero občino, ne poslušajte ga, teva gospoda sta našiva, nišče drugi ne.

Gradišče. K nam so prišli Kūharje i nam obljubiti dosta piti, če na liberalno Kukovcovo stranko damo votum. V začetki smo ništeri mislili, ka hodita za Kleklinovo stranko. A gda smo zvedli, ka piti ponūja i ka proti našemi krščanskimi programi guči, smo jiva povrgli. I ki so njima vervali en čas, so že tūdi drugoga mišljenja.

Shod naše stranke se je vršo 29. jan. v Fokovcih. Vodila sta ga g. Švikaršič i g. Hari Leopold. Evangelikanec so se po lepih govoraj genjeni v celih šeregaj oklenili naše kmečke zveze. Le tak naprej evangelikanec. Naša Slovenska Krajina samo te bo mela lepšo bodočnost, če mo edni v politiki. Liberalna vniči državo, krščanska jo na mesto postavi. Madjarski listi priznajo zdaj že, ka žalostna usoda (sors) Vogrške jedino od liberalne politike shaja.

Neodvisna je prej „Vjedinjena Prekm. Stranka“ piše „M. Krajina.“ Pravna, neodvisna od krščanske politike, neodvisna od tiste, štera jedino more naš Kraj rešiti iz žalostnoga gospodarskoga položaja, neodvisna od naše kmečke zveze, a visl pa od bogate liberalne stranke, šteroj pomaga Kukovca rešiti. Toga nosi naimre svojoj listi. No pa kak čujemo, se zakon med na Kūharom i Kukovcem že razpitava i sklenjava drugi z Puchnovov strankov. Té tūdi nede meo blagoslova že zato ne, ar se dva mladoženca držita za edno sneho: Kūhar i Kočar za Samostojno kmetijsko stranko.

Jedini dr. Kukovec je delao za Prekmurje piše njegov liberalni listi „M. Krajina.“ Mi damo prav M. Krajini pa idemo ešče dale. Ne samo našim čtevcom, nego celoj Slovenskoj Krajini naznanimo ka je delao dr. Kukovec za njo. Glejte to: 1.) Bio je socialni minister to je minister za invalide i delavce i ne spravo zakona od pomoči delavcov i invalidov pod streho čeravno bi lejko, rajši je glasūvao, ka so se naše dače podignole pa tūdi njegova minister-ska plača. 2.) Kakši štirikrat se vozo prinaz z automobilom, šteroga naša dača držala gor, naš gorčanec pa peški hodi do 7 vŕr če šče iti na sod v Soboto, ka ga ne zaprejo i gučao je od naše železnice, kak jo on na red postavi. I komaj se odpelao (z Tešanovec komaj vujŕo. Vr.) že so vam šlinje železniške i drugo pohištvo odpelali. Pa to ne še zadosta. V Belgradi kak je poslanec Drogenik v „Slov. Narodi“ sam popisao, i Belgradi je dr. Kukovec samostojne poslance nagovarjao, naj ne glasaŕo za našo železnico. Pa ešče nikaj drugo je pravo v Belgradi. V parlamentu, to je pred zastopniki celoga naroda je pravo, ka se Slovencom vsem dobro godi, ka so vsi zadovoljni. To veliko pomeni, ka naših nevol ne je šteo spoznati, i ne je šteo odpraviti. 3.) Gda je naša stranka zahtevala, ka *dinar zamenimo za edno kŕono*, je dr. Kukovec v parlamentu pravo, ka za *dinar dati štiri kŕone* je ešče preveč dobro za nas. 4.) On je bio minister, gda so naši delavci ne smeli iti prek meje na delo i si brez carine spraviti zrne domo. 5.) On je bio v tistoj vladi i glasūvao za to, ka so naše dečke po zimi pozvali notri, ka so je slabo hranili i oblačili, ka so vnoŕi obetežali izmed rekrutov i ešče vmrli — pa gda so naši poslanci za to tožbo zdignoli proti vojnomi ministri, je dr. Kukovec s samostojnimi poslanci vred (Puchlova stranka) kričo proti njim v parlamentu: lažete, našim vojakom se ešče predobro godi. — To je tak na kratci delo dr. Kukovca, z šterim si zaistno zasluŕi, ka markišavski Kūhar i njegovi zaslepljeni lūdŕe na njega dajo votum — (za peneze? Vr.) Pa Bog daj norcam bar 18. marca pamet, ka se streznijo i strnejo.

Vednaka dača. Srbija i Črna gora mata skupno 4 milijone 300 jezero prebivalcov, Slovenija pa samo edno milijono. Pa glejte v desetih mesecaj to je lani do 1. novembra sta prvine dve skupno plačale samo 49.3 mil. dinarov dŕe, Slovenija pa v tom časi 52.8 milijonov. — Tak so liberalci, samostojni i radikalni vertivali. Sodite, če zasluŕijo vaše votume.

Kūharje v Kūpšincih. Jan. 27. se je k nam tūdi priklato Kūharov demokratski kurtaš. Župan nas je dao k sebi pozvati kak da bi se šlo za kakše občinsko delo. Kurtaš je šteo naše votume dobiti, a preteŕna večina evangelikanecov i do zadnjega človeka vsi katoličanci so njemu ponūdbo odklonili. Obetavao je, če glasamo za demokrate, ka mo lejko biké vŕvozili kak Benko. Mi pa odgovorimo, če bi po voli demokratov bilo, bi ešče dnes den samo Benko kŕupūvao i klao, zdaj pa hvala našemi g. poslanci, tūdi drugi lejko kŕupūje i kole. Pa toga moŕa bi mi zapustili, ki je vso svoje življenje darūvao na pobogšanje našega kmetiskoga i duševnoga stana! Pa ne pozabimo to tūdi kurtaši povedati, ka ne more demokratska Kūharova stranka proti Benki

delati, ar ŕn sam sliŕi tūdi v njo. Votume Kūpšincarov dobi Kmečka Zveza.

Zakaj so važne te volitve? Vaŕni zakŕni, kak šolski, davčni, vojaški, za delavce i kmete se bodo sklenjavali zdaj v parlamentu. Zato se trgajo teliko liberalci, ki majo velike akcije pri bankaj, so proti krščanskoj šoli i pravicam kmeta pa delavca, ka bi zmagali, ar bi radi takše zakone sklenjavali, šteri do za njé to je proti vam, kmetje i delavci: Če vuka postavite za čuvara svojih kmetiskih pravic, krvavo de se vam zjalo ednok zato. Zato pa plačanim kurtešom pokaŕite pot vŕ z vsakše vesi. —

Kde de se volilo? Tam kak pred tremi letami. Naš g. poslanec so prosili, ka bi se v Melincih, Moštjancih, Fūkšincih, kama daleč moro ništerne občine volit, popravila krivica i ka se ne bi volilo v nedelo. Ravno to je prosila cela stranka za vso Slovenijo. Pa pravične vaše zahteve, lūdstvo, ta vlada ne je štela dozdaŕ poslūhnoti. Pa zakaj ne? Zato ar misli, ka ste siromacije, daleč nete šli volit i ste bogaboječi, zato te šli raj v cerkev kak volit. Vi si pa vŕ posodite obleko i obŕteo, bodite rano pri boŕoj sluŕbi i li ite volit. Tak bo, vūpamo se i vlada dobi veliko skomino.

Krugljice prosite županje od okroŕnoga sodišča v Maribori, gde nemate teliko kruglic kak mate voljcov spisanih v imenik. Prošnja na ide sluŕbeno brez štemplna i kase hitrej reši, zapišite gor na kopert: „v volilnih zadevah, nujno.“

Na samostojno kmetijsko stranko kandidira Hartner Geza, mlinar z M. Sobote. Na Radičovo stranko pa g. Cvetko, pišač dr. Šŕmen odvetnika. Mi samo teliko povemo, ka ne bo zmagao ni Hartnerov penez ni Radičova hujskarlija i sleparija, nego pravica. Z pravico idemo v hoj proti kapitalizmu, demagogom, zmagaz boŕov pomočjov, slovensko lūdstvo, bo naša. Naprej v boj proti vsem sovražnikom.

Shod naše stranke se je vršo tūdi v Prosenjakovci. Govorila sta g. Hari Leopold i Horvat Jožef z Bogojine. Lūdstvo je za nas.

Kūharje v Seli so štelŕi občino na svoj račun pridobiti a ne se njim posrečilo. Naše je.

Turnišče. Tū se je ustanovila obrtna škola za vajence (inaše). Odpré se na slovesen naŕin v nedelo dneva 4. februara t. l. popolne ob 3 vŕri. Ob toj priliki nastopi tūdi ešče nej dugo ustanovljeni domači moški pevski zbor. Vsi obrtniki i nūjvi prijatelji iz celega kraja se k otvoritvi vlijūdno vabijo. — Ešče nikaj novoga iz Tŕnišča. Drugo nedelo 11. februara t. l. priredijo domači dečki pod voditeljstvom tūkaršnij vūčitelov vesell večer z igrov vū gostilni g. Št. Tivadara. Program bo etel 1.) „Lipa“ (pesem), spevle moški zbor. 2.) „Zdravnikov strežnik“, veseloigra v 3 dejanjih. 3.) Couplet. 4.) „Kmet i fotograf“, šaloigra v 1 dejanji. 5.) „Vse mine“ (pesem), spevle moški zbor. Igralo se bo dvakrat. Najprle ob 3 vŕri po večernici, drugo pa večer ob 7 vŕri. Čisti dobiček od igre se obrné na hasek tŕjanske obrtne škole. Vsi, šteri ščejo videti kaj lepoga i biti veseli, naj pridejo to nedelo v Tŕnišče i te bodo videli, ka varašanci tūdi nikaj znajo.

Kandidat za samostojno kmetijsko stranko je ne cankovski, nego skakovski župan Kočar Matjaš. Dnes tleden so v štampariji mesto skakovski cankovski štampali. Cankovski g. župan je veren pristaš naše krščanske stranke. Spregleđnite pomoto.

Radičovi agitatorje so se vrgli tūdi na našo krajino. Ido od vesi do vesi kak nikda bogomilci ali bičarje (flagelanti), povejo svojo predgo ka ne trbe dače plačati, pa ne vojske, sluŕiti pa ne delati, samo dobro žveti v Horvackoj Seljačkaj Republiku. No pa gde trebe, to tūdi pošepetnejo, ka njuva stranka naš kraj nazaj spravi pod Vogrsko. Če je takŕi norc, ki verje tem sleparijam, tistomi zaistno ne moremo pomagati.

V Medjimurje hodijo tūdi Novine. Zato gda dobimo kakše glasi z Medjimurja, je objavimo v tistom guči. V te namen bo sluŕilo Medjimurje v naših Novinah. Prvi članek pod tem naslovom guči kak je obhodo Radičov korteš, vūčiteo Ljudevit Tomašič pri Sv. Martini, gde je napadno širitela naših Novin. Martincarje so ga pošteno navčili poštenja. Stemi lūdmu se niti v guč ne vzeti, ki korteširajo za Radiča, špotljivca naše vere, ki je v Zagrebi na spravišči ednoj poboŕnoj Horvatici, od M. Bistrice, štera je zagovarjala vero etak pravŕ: „Zdaj je drugi Bog“. Njegov list i njegovi govŕi so puni z blatenjom vere.

Do krvavoga so zbilŕi organi finančnoga ministra pri zasluŕanju nekšega našega domačega človeka i to nedopustno junaštvo bitja sledkar dolzatajili. Naš g. poslanec pitajo g. ministra financ. 1) Je dovoljeno ob priliki zasluŕanja vašim organom koga biti? 2) I če ne, ste je voljni po zakoni kaŕtigati? 3) Je vreden tisti organ državne sluŕbe, šteri krivična poročila dejstvom nasprotūjoča pošilja svojemi ministri?

Naj se naseljavanje naših lūdi kem hitrej zgodi na Esterhazijovom imanj pri Dolnji Lendavi, so naš poslanec pitanje napotili na g. ministra za agrarno reformo.

Država.

Radikalci i vojaštvo. Radikalci se posloŕūjejo tūdi vojaštva za agitacijo. Pod pritiskom oficero morajo, kak horvacki listi pišejo, vojaki pisati domačim, da naj volijo radikalno stranko, ka je ta za državu najbolša i najhasnovitejša. Tak se je zgodilo, da so takŕi vojaki pošilali domo pisma, šteri nanč pisati ne vejo. To je dokazilo, da vojaštvo silijo k tomi oficeri od „bele roke.“ — Bolše bi bilo, da bi se radikalci brigali za vojaštvo, ka de bole sito i lepše obŕečeno, ne da je silijo v svojo stranko.

Pucelj se pritoŕuje. Belgradski listi pišejo, da se je bivŕi minister Pucelj hodo toŕit, ka zdajšnji minister Zupanič davle navodila oblastvam, da kak mogoče podpirajo njega pri volitvah. To se te Pucli ne vidi. On pa je tūdi tak delao, kda je bio minister. Njegovi živinozdravniki sotŕdi agitirali za samostojno stranko pri svojih opravilah. (Ešče zdaj to delajo. Vr.) Vse te bo pa vrglo slovensko lūdstvo z volitvami za dveri, da jim več nedo pomagali ne njihovi živinozdravniki i ne oblastva.

Izseljavanje v Ameriko. Izseljeniški urad v Zagrebi naznanja, da pred 1. julijom ne da potnih listov v Ameriko, ka je število izseljencov preveliko.

Svet.

Stoletnica velkoga madjarskoga pesnika, Aleksandra Petŕfija so slavili Madjari 1. jan. 1923. Minolo je 100 let, kak se je rodio Petŕfi, ki je slovanske krvi. Oča njegov je bio Bunjevaz iz Bačke i se je pisao Petrovič, kak tūdi njegov sin, šteri si je sledkar pomagaryo ime na Petŕfi. Te največki pesnik madjarski je vmro v mladosti 27 let v bitki pri Segesvári.

Za pomoliščenje je prosila družina vmorjenoga poljskoga predseđnika za njegovoga morilca. Morilec je bio obsojen na smrt, zdaj ga pa družina vmrloga brani, da naj živ premišlava ka je včino, kak dobroga človeka je vmoro. — Tūdi mati vmorjenoga nemškoga ministra Rathenau-a je prosila pomoliščenje za morilca svojega sina. Kak lepe krščanske duše.

Domača politika.

Občinske volitve v Ljubljani je vlada potrdila. Odborniki so na to zvolili staroga župana dr. Periča s 33 glasi proti 13 liberalnim glasom znova za župana, za podžupana pa dr. Stanovnika s 31 glasi proti 15. — Liberalci so zobstom štelŕi pravice občine zatreti, zobstom so razpustili občinsko poglavarstvo, zobstom napravili novi za nje dober občinski volilni red, zmagala je pravica.

Svetovna politika.

Francozi so naleteli na velike teškoče v ruŕskoj zemlji. Nemški delavci i uradniki so njim odpovedali sluŕbo sami pa ne morejo dela zvršavati. Den za dnevom se zapirajo nemški podaniki. Anglija podpira Nemčijo, dá njoj falej premog kak bi ga doma dobila. To pa zato naj slabi moč Francozov. — Rusija mobilizira, ka bi šla Nemcom na pomoč. Če bi nastao boj med Francozi i Nemci. — V Losani se pa angleŕi, amerikanci i druge velesile pogajajo z Tŕki. Vsaka bi rada dobila v roke Mosul, kraj v Mesopotamiji, kde so petrolejske vretine. Zato se ide pred vsem bogatašom sveta, ne pa zaistinsko mir i pravico. — Rumunija proti Vogrom tūdi mobilizirala par letnikov, ka prej čuva svoje meje, prek štere so nešterni madjarski vojaki pri Aradi stopili. Za to nepravilnost je Madjarska dobila od male i velike antante opomin, se izjavila, ka mir šče i prosi pomoč, ka Rumunija z mobilizacijov nede mira grožala. Kak se z vsega toga vidi, smo ešče jako daleč od pravoga mira.

Madjarski grb (cimer). Zavezniki so pozvali madjarsko vladu, naj odstrani stari grb, šteri je pomeno zemljo sv. Štefana i naj da napraviti novoga zato, ka so velki deli Ogrske odpadnoli.

Zveza nasledstvenih držav. Dela sŕo zato, da bi nasledstvene države, to je Jugoslavija, Čehoslovaska, Poljska, Rumunija, Vogrška i Austrija mele edenisti penez i ednoisto carino. Če se posreči to prizadevanje, zna to postati prva stopnja ešče za vojaško zdruŕenje i ustanovitev velike srednje evropske sile.

MEDJIMURJE.

Radićevi korteši v Medjimurju.

Medjimurci su poznati radi osobitoga štovanja svoje vere po celi naši domovini. No kaj več i listje šapče, ne čuju znati radićevski korteši. Neje im bilo dosti, da su se tak nesramno očesali v katoličku veru i njene službenike na skupščini v Čakovcu 14. O. mj., i v čemu se tulko još i danes govori v narodu osobito okol Čakovca, koji je poslušal Radića — oni nesu prestali vredati versko čuvstvo Medjimurca. V jednom mestu se neki učitelj tak dalko spozabil, da je v svoji školi dokinul ne samo naš stari i mili kršćanski pozdrav „Faljen budi Jezus Kristuš“ — nego i molitvu pred i po školi. Decu vuči, da su najhujši oni, ki idu v cirkvu i da se od takvih treba najveć bojati itd., da ne nabrajamo i druge njegove fabrikate. I neje ostal samo pri školi, nego je gledao, da proširi svoje pogansko delo i vam škole.

V nedelju pak 21. o. m., dok se narod skupljao za sv. mešu, oboril se je na prodavača obljubljenoga v narodu lista „Novine.“ Ali tu je doživl — kaj bi doživl i vsi Radićevi korteši, kad bi ih narod spoznal v dušu i videl njihove namere — da je bio reskrinkan svojim bezboštvom i osodjen od celoga naroda, dok su vsi, koji su bili polek, bili tak rezdragani obranom vere i verskoga podučavanja v školi, koju je proti tom učitelja izrekeli mediciner, (ki je pak bil došel med narod kaj bi sprečl, da ne bi bleđi učitelj pobral koju i po plečl) — da su mu mnogi gratulerali pak i sam predsednik školskoga odbora.

S tom prilikom nam je kršćanska dožnost opomenuti naše pobožne Medjimurce, naj se paziju pred tim učitelom i spodobnemi hlačari. On bi štel svoju službu kakti učitel izrabiti i za politiku i da poništi svaki trag veri, koja je za njega mudrijaša i za njegovu boljševičku (komunističku) dušu „narodna nesreća“ tobože. Kak pak mu je stan odmah kre pošta, nagovarjal je ona, ki su držali vredne i kršćanske „Seljačke Novine,“ da ih zameniju s kvarkanjem bezposlenih pevačica v „Slobodnom Domu.“ Ali ne zabite, brati Medjimurci, kaj je Kristuš naš rekel: „Po njivom rodu budete ih (lažne proroke) poznali. Ne more dobro drvo zloga ploda dati, niti zlo drvo dobrog ploda...“ — i za tem: „Koji neje z menom, protiv mene je.“ Prvo ide vašeg učitelja, a drugo — pazite — da ne bu vas osodilo; tak vas Otkupitelj opominja!

Medjimurec.

Orlovski tabor v Brni.

Toda trebalo je vstopiti nazaj v vlak, ka smo že itak meli zamiđo, da bi prle prišli do cila: to je v Brno. Kak se je vlak genó, ešče ednok liki grom je zadoneo pozdrav i ostavili smo to postajo, na šteroj smo že naprej vidili veliki uspeh tabora. Kak dugó smo mogli, smo gledali nazaj i mahali z robci. Potem pa se je vsakši zamislo, bio je genjen od tak prizrčnoga sprejema i skoro smó se vozili brez govorenja. Nešetokrat se zmislim nazaj na te den, na to postajo i te lepi sprejem, šteroga si štem med najlepše trenutke, ka sam jih doživio na Češkom i vsigdar mi strepeče srce, ne vem ali od veselja da sem bio srećen stopiti ednok na to zemljo, ali od žalosti, da to ne izda naša skupna last, da smo izda odrđgani eden od drugoga.

Prihod v Brno.

Prece duga je ešče bila pot do Brna i vsi smo nestrpno čakali, da bi že samo tam bili. Tü naj omenim, da je češko ministrtvo železnice dalo odredbo, da morajo biti vsi kolodvori okrašeni. To smo tüdi vidili. Vseskoz, kak smo se pelali, je bilo punó ljudstva na postajah, poslopja so bila v zastavah i povsod smo bili jako-jako prizrčno pozdravljeni.

Naednok pa samo prileti glas: „Brno!“ Vsi smo bili v oknah ali pa vöni. I resan, kak smo se pelali, smo na levo deleč videli varaš, Brno. Velikansko je bilo veselje v vlaku. Varaš se mi je zdeo, kak Ljubljana, ravnotak se je vido na sredi mesta grad. Ešče malo časa i vlak je prileto na zadnjo postajo našega cila. Na dugo je zafučkao i stem dao na znanje, da vsako sekundo že lahko stopimo dol.

Brno ma veliki kolódvor, dosta je prostora eli lehkó pravim igla ne bi spadnola na tla, telko je bilo lüdi na njem vse na tlačeno. Kolodvor ves v zastavah, vse opletan z cvetjóm. To je bila prava lepota. Kómaj smo henjali, že so ravnotak tüdi tü grmeli pozdravi i doneli glasovi trombe. Tü nas je čakala vojaška godba, do sto lüdi. Tüdi tü so bili pozdravi obej stranij. I ne je šteló biti konca srčnim pozdravom. Tü smo se müđili skoro celo vöro.

Svoje stvari smo spravili vküp i te so nam potem z motorami zvozili na stan. Mi smo se pa postavili v red. Naprej naše zastave, potem Orli v krojih za njimi Orlice, potem narodne noše i civili. Šli smo skoz glavni izhod. Godba nam je igrala lepo koračnico i mi, čeravno smo bili zadosta otrljeni, smo korakali z glavami vujškar. Kak se pokažemo na prostori pred kolodvorom, kda je tista ogromna množica varala naše zastave i rdeče srajce (robače) se je zdignó iz deset jezero grel mogočni pozdrav, šteri se je odbijao pa celom varaši. Mi smo korakali naprej na glase godbe i pozdravi so doneli naprej, da človek nikaj ne mogeo razločiti. Tak smo šli po celom mestu na naš stan. Vsešerom ob cestaj punó lüdi i okna vsa puna iz šterih je letelo cvetje i prizrčni pozdravi na nas.

Že je bila kmica, kda smo prišli v školo, štera je bila naš dóm par dni. Zdaj si je poiskao vsakši svoje mesto, potem šo po kavo i se vlegao v posteđ. Posteo je bila: slama i dve gúnji, tode nadvse pričaküvano smo dobro spali na tej postelaj.

11 avgust.

Na drugi den petek, 11 avgusta smo hitro spskakali iz svojih ležišč, čeravno smo ešče bili zadosta trüdni, vendar si je nihče ne mislo, da bi duže ostao v posteli, nego vsi smo se hitró spravili vzeli šajke i šli po zajtrk, šteri je büo: kava, zemlja, perec i kisilak.

Tü omenim tüdi nekaj o našoj kühnji. Predvsem moram izreči, da je kühnja izvrstno funkcionirala. Kühali so nam v vojaških kotlaj na dvorišči ednoga kloštra prek od naše škole. Meli smo svoje domaće kühare i nekaj živeža smo tüdi pripelali sebov.

Dale

Telovadno društvo Orel.

A či ščemo kak i moramo rešiti svoj narod toga smrtnoga sovražnika, moramo ga potegnóti iz preteče nevarnosti. Mi ščemo dobro našoj mladini, njoj ščemo dati dobre kršćanske vzgoje, zato zbiramo v naših vrstah vse, šteri tüdi tak mislijo. Zato razteguje Orel svoje peroti, da pod nje dobi mladino, da jo tak čuva sovražnika.

Mislim, da sam zadosta jasno povedao, zakaj se družimo v orlovskih vrstah ino z toga vidimo, kak jako nam je potrebno to združenje. I kak pa zvršava Orel svojo organizatorično dužnost? Orel ustanavlja telovadske odseke, gde more in je potrebno, čele mogoče v vsakšoj vesi. Pomaga tüdi drugim društvam, štera so kršćanskoga značaja. Agitira za naše kršćanske naprave ino časopise, pomaga povsod pri prireditvah ino shodah, štere drži kršćanski misleči deo ljudstva. Sama organizacija prireja tüdi svoje nastope po raznih krajaj. Nastopie ob priliki velikih svetkov, da tak pokaže svoje osvedočenje ino manifestira za kršćanske misli.

Tretje delo Orla je izobraževalno delo. Ta naloga je tüdi jako važna i potrebna. Izobražbo ljudstvi! Te krič se dnes den ponavlja povsod. I te krič je važen. Da, izobražujmo se, da z adostimo potrebam našega življenja. Svet ino njegova znanost napreduje vsakši den. Ustanavljajo se nove škole, ljudstvo se mora včiti. I kaj je kultura? To je izobražba ljudstva, z štere se sodi narod, na kakšoj stopnji kulture stoji.

Tüdi mi ščemo meti razumen, izobražen narod, sami se ščemo izobražüvati, včiti, spopolnjavati svoj razum, samoga sebe. To važno nalogo si je vzeo tüdi Orel. Naša organizacija tüdi šče dati ljudstvi izobrazbe, je včiti, spopolnjavati, posebno našo mladino. Ohraniti šče ljudstvo dovezneto za vsako dobro delo, sposobno za zdrav napredek na vsem polu ino posebno utrditi v jakostnom življenji. To je namen organizacije v tom pogledi. Zdaj pa poglejmo ali to nalogo Orel izvršava?

Orel prireja za svoje kotrige takzvane dečke fantovske večere. Na tej sestankah pridejo vküp dečki kotrige Orla — tü se včijo govorništvu, da lahko nastopijo pred ljudstvom. Tü se govori in razpravlja o vseh pitanjaj, štera se tičejo verske izobrazbe ino obrambe, političnoga življenja, gospodarskoga napredka, znanosti, leposlovja ino vzgoje. Orel prireja razne tečaje, predavanja, mladenske ino javne shode z namenom, da razširja svoje delo, svoje ideje med ljudstvom. Vzbüja čüt za lepoto za plemenitost srca ino omikanost v oponašanji s tem, da prireja včasí deklamacije, spevanje glasbo, igre ino razširjavažne knjige. Sploh pa zbüja med ljudstvom zanimanje za vsakdanešnja pitanja.

V dosego izobraževalnosti v teh pogledah imajo orlovski odseki razne odseke. To so: pevski odsek, socialni odsek, dramski odsek

itd. Tei odseki majo namen, da svojim kotrigam nüdijo priliko, da se lahko izobražüjejo, v šterom deli od naštetih se što šče. Vzemimo na priliko pevski ali glasbeni odsek. Kak lepo in dobro je za kotrige da se vzurijo v lepom popevanji ino nastopajo v moških ali pa tüdi v mešanih zboraj, ali da kak že majo v dostih mestih tamburaše. Kak prijetno je v takšem odseki! Vse to pa ma namen vzgajati srca ino zbüjati zanimanje za vse, ka je lepo ino hasnovito. Tüdi za ljudstvo se lahko prirejšo razna predavanja, na šterih se jako dosta dobroga i hasnovitoga pridobi.

S tem bi končao tri glavne naloge Orla; popisao sam na kratko, a itak se že z toga vidi, ka šče doseči Orlovsko telovadno društvo.

Da, to so nad vse vzvišeni cili vredni, da se gojijo tem bole, ár smo ravno toga najbolje potrebni. Zdaj pa preidem na druga pitanja, štera so važna za vsakšega Orla, iz šterih ešče ležej spoznamo našo organizaciju.

Predvsem je najvažnejše pitanje: Kaj je Orel? Orel je združenje (organizacija) pošteno kršćanske mladine. Ta, tak važna organizacija pa ma, kak se že vidi iz prvoga odgovora trdno podlagó i to je: Kršćanska vera, njena načela, zapovedi, kako nam jih je dao sam Bog i Kristušova Cerkev. V tom pogledi je naša organizacija ločena od drugih telovadnih organizacij („Sokol“). To njoj da značaj i na to je lahko ponosen vsakši član Orla. Biti vzor (minta) vsakšemi, kazati kršćansko ljübezen do Boga, to je krasen značaj, šteri odlikuje vsakšega človeka in to si je nadjao Orel, zato je lahko ponosen na svojo organizaciju. Ne se trbej bojati ino poslušati tiste, šteri se ravno iz te poglavitne lastnosti norčarijo negolj glavo pokonci lahko hodimo i pravimo: Mi smo Orli, naš cio je vöra i ljübezen do Boga i ljudstva, mi smo junaki, branitelje Kristušove Cerkvi ino njegovih idej.

Zdaj pa se pitamo: Što je lahko Orel i kakše dužnosti nalaga ta organizacija? Član orlovске organizacije je lahko tisti, što se dosledno i stanovitno ravna po njenih peldaj i načelih, to je, što ljübi Boga i ljudstvo i živi pošteno, brez zamaska življenje. S tem je povedano, da more biti kotriga Orla kršćanski mož, šteri stoji na visokom stališči.

Dale.

Pošta.

G. V. Leben Krlževci 160. Prosim na koj poslali 80 Din.?

Odam posestvo stoječe iz 28 oralov zemlje, 3 orale goric i lepoga loga z zidanov hižov, štalami, z živinov, pohištvom, orodjom (škerjov) i letošnjim povom. Hiša leži frtao vöre od železniške postaje Hrastje-Mota. FRANC ZEMLJIČ, MURŠČAK hš. 33.

Dve lovskivi puški oda na dve i tri cevi

MARTIN CASAR, logar v IŽEKOVCIH.

Proda se takoj manjše posestvo na Štajerskom, ¼ ure hoda od postajališča Hrastje-Mota, z dvema želarskima hišama, z živim in mrtvim gospodarskim inventarjem in z većino pohištva — za 4500 dolarjev. — Podrobnosti se izvedo v našem uredništvu.

Pravi američanski Singer-mašini za šivanje

se dobijo za Prekmurje

samo v trgovini

BRATA BRUMEN

MURSKA SOBOTA

Cerkvena ulica 192. (polog birovijske),

v Dolnjoj Lendavi

pri

BEDIČ IN KAC

Dobijo se tüdi Singer igle, olje, konci, nadomestilni deli itd. (Šivalni stroji za sabole, šujstre i za familije).

Odavle se na rate (24 mesecov).

Singer šivalni stroji BOURNE & Co.

New-York.